

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/40/2014
Identifikačné číslo spisu:	2208010539
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2208010539.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Richarda Bureša a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2015 v trestnej veci obvineného S. Z. pre spolupáchateľstvo k zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. k § 172 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Tibora Timára proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 21. januára 2014, sp. zn. 3 To 81/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného S. Z. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo 7. decembra 2012, sp. zn. 3 T 146/2008, bol obvinený S. Z. uznaný za vinného zo (správne malo byť uvedené zo spolupáchateľstva k) zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

od mesiaca apríl roku 2008 až do dňa 16. mája 2008 v meste W., viackrát opakovane odovzdal presne nezistené množstvo psychotropnej látky F. M. za účelom jeho ďalšieho predaja, pričom túto psychotropnú látku F. M. viackrát odpredal doposiaľ nezisteným osobám, pričom pri poslednom odovzdávaní odovzdal F. M. 9 kusov zrezaných zatavených plastových injekčných striekačiek a 1 kus plastovej striekačky obsahujúcu metamfetamín o celovej hmotnosti 7642 mg. s koncentráciou účinnej látky 71 % hmotnostných, ktorá zodpovedá 136 až 271 obvykle jednorazovým dávkam psychotropnej látky a podľa zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov je zaradená do II. skupiny psychotropných látok podľa predbežného výsledku skúmania z KEU PZ Bratislava pod č.p.: PPZ-4356/KEU-EXP-BA-2008, pričom následne bol F. M. o 18.00 hod. dňa 16.5.2008 zadržaný príslušníkmi Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ Dunajská Streda a predmetné veci boli u neho nájdené.

Za to bol odsúdený podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m/, § 38 ods. 4 Tr. zák. k trestu

odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol pre výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Odvolaie obvineného proti tomuto rozsudku Krajský súd v Trnave uznesením z 21. januára 2014, sp. zn. 3 To 81/2013, podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Dovolanie proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený S. Z. prostredníctvom zvoleného obhajcu z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por.

Porušenie práv na obhajobu vidí v tom, že súd prvého stupňa rozhodoval v nezákonnom zložení, nakoľko na hlavnom pojednávaní 7. decembra 2012, kde vypovedal ako obvinený, nebol prítomný jeden člen senátu - Margita Pogányová, ktorá sa na hlavné pojednávanie dostavila až ku koncu jeho výsluchu. Túto skutočnosť potvrdzuje čestné vyhlásenie jedného z vypočúvaných svedkov - D. F.. V tejto súvislosti poukázal tiež na to, že nebolo rozhodnuté o jeho námietke zo 4. marca 2009 proti celému pôvodnému senátu, ale iba o námietke proti pôvodnému predsedovi senátu JUDr. Júliusovi Urbanovi. Vyhlásenie obhajcu a obvineného podľa § 277 ods. 5 Tr. por., že nemajú námietky k zloženiu senátu je nedostatočné, nakoľko bolo potrebné ich vyhlásenie, že súhlasia so zmenou v zložení senátu.

Nezákonné vykonanie dôkazov, na podklade ktorých súd vyniesol napadnuté rozhodnutie opiera dovolateľ o tvrdenie, že výsluchy svedkov pred pôvodným senátom, ale i novým senátom boli vykonané v rozpore s ustanovením § 261 ods. 3 Tr. por. s poukazom na § 132, § 2 ods. 18, ods. 19 Tr. por. Súdu prvého stupňa (pôvodnému senátu) vytkol, že najsôr podľa § 244 ods. 1 písm. k/ Tr. por. nariadil termín hlavného pojednávania a nesprávne uviedol, že aj prijal obžalobu a až následne rozhodol podľa § 238 ods. 3 Tr. por. o trvaní jeho väzby. Taktiež uznesením podľa § 257 ods. 1 Tr. por. prijal jeho vyhlásenie, že je nevinný, hoci ustanovenie § 257 ods. 4, ods. 6 Tr. por. ukladajú prijať iba vyhlásenie obvineného, že je vinný. Výsluchy svedkov F. M., H. O., D. F., S. C., V. Z., V. O., Mgr. H. Y., V. N., Z. G. a V. O. na hlavných pojednávaniach, vrátane 8. októbra 2012, boli vykonané bez zistenia ich pomeru k veci, k stranám a možnej zaujatosti a nestrannosti. Svedkovia nevypovedali spontánne, ale iba uviedli, že trvajú na predchádzajúcich výpovediach, respektíve že vypovedajú zhodne ako v prípravnom konaní - k čomu v skutočnosti nedošlo - s odkazom na čísla listov, bez uvedenia dátumu týchto výsluchov a potom odpovedali na otázky procesných strán. Svedok F. M. dokonca odkázal na svoju výpoveď na hlavnom pojednávaní, ktorá bola vykonaná nezákonne. Svedok D. F. bol na hlavnom pojednávaní 7. decembra 2012 vypočutý v prítomnosti svedka F. M. a pritom odkázal aj na svoju výpoveď, ktorá bola vykonaná pred vznesením obvinenia 16. mája 2008. Výpovede týchto svedkov v prípravnom konaní neboli ale získané zákonným spôsobom lebo boli vykonané bez prítomnosti jeho obhajcu, bez jeho upovedomenia a v zápisniciach o týchto výsluchoch absentuje vyhlásenie týchto svedkov, že nevyužívajú právo odoprieť vypovedať, čo je v rozpore s ustanovením § 58 ods. 1 písm. e/, ods. 4 Tr. por., ale aj s rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 25/2011 a 1 TdoV 16/2011. Jeho konfrontácia v procesnom postavení obvineného so svedkom F. M. bola taktiež nezákonná, keďže jej nepredchádzal riadny výsluch tohto svedka lebo nebol zákonným spôsobom poučený. Uznesenie o pribratí znalca nebolo riadne doručené jemu a jeho obhajcovi. Takto vykonané dôkazy teda nemôžu byť použité ako dôkaz v konaní. V odvolacom konaní tieto pochybenia neboli vzaté do úvahy, hoci sa toho domáhal a preto uznesenie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné. Poukázal tiež na článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 11 a 14 s dodatkovým protokolom a protokolmi č. 4, 6, 7, 12 a 13 upravujúceho právo na spravodlivé súdne konanie, ale aj na článok 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.

Na základe toho má za to, že rozsudkom okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu bol porušený zákon v jeho neprospech a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom vyslovil, že uznesením krajského súdu a konaní, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 1, ods. 18, ods. 19, § 119, § 132, § 213, § 261, § 263 Tr. por., zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie

obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, ktorá vo vyjadrení z 29. apríla 2014 pod sp. zn. 2Pv/405/08/2201 uviedla, že dôkazy v prípravnom konaní a v konaní pred súdmi boli vykonané zákonne, vo veci vždy konal zákonný senát. Dovoláním napadnuté rozhodnutia považuje za správne a zákonné a preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol dovolanie obvineného.

Z predloženého spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372, § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu (§ 378 Tr. por.) zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné. Dovolanie možno úspešne podať podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu a podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) sa rozumie stav, keď obvinený vôbec nemal obhajcu alebo ho nemal po určitú časť trestného konania, hoci ho mal mať a orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov. To znamená, že ho možno uplatniť aj vtedy, keď dôkaz bol získaný nezákonným donútením alebo hrozbou takéhoto donútenia nielen zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ale aj zo strany ostatných subjektov a preto je nutné hodnotiť činnosť strán pri vyhľadávaní dôkazov s primeranou opatrnosťou.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd nezistil, že by došlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu obvineného.

Obvinený v podanom dovolaní porušenie tohto práva videl v tom, že v jeho veci rozhodoval nezákonný senát. K uvedenému najvyšší súd uvádza, že pôvodný senát (predseda senátu JUDr. Jaroslav Urban, členovia senátu JUDr. Dezider Györi a Valéria Brunovská) po vznesení námietky zaujatosti celého senátu na hlavnom pojednávaní 4. marca 2009 (č. l. 187 - 188) nemal už vo veci konať a nadriadený senát mal o celej tejto námietke rozhodnúť jedným rozhodnutím, k čomu nedošlo, lebo odvolací súd uznesením z 28. mája 2009, sp. zn. 4 Nto 5/2009 (č. l. 220) rozhodol iba o tom, že z konania nie je vylúčený predseda senátu JUDr. Jaroslav Urban a o námietke prísediacich nebolo rozhodnuté vôbec. Rovnako nebolo odvolacím súdom rozhodnuté o oznámení senátu, že vo veci sa cítia zaujať. Vyhlásený rozsudok z 15. júla 2009, sp. zn. 3 T 146/2008 (č. l. 241) bol zrušený a vrátený súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie uznesením Krajského súdu v Trnave z 29. marca 2011, sp. zn. 3 To 15/2011 (č. l. 260). Elektronicky 9. júla 2012 (č. l. 286) bola táto vec v súlade s opatrením predsedníčky Okresného súdu Dunajská Streda z 29. apríla 2011, sp. zn. Spr 244/2011 a dodatku z 12. septembra 2011 (č. l. 265 - 265a) pridelená do senátu predsedu senátu Mgr. Rudolfa Novotného, ktorý ju s prísediacimi Ladislavom Edmárom a Margitou Pogányovou, t.j. v novom zložení prejednal a rozhodol.

Z uvedeného dôvodu sa dovolací súd procesným postupom a spôsobom vykonávania dokazovania v konaní pred pôvodným senátom nezaoberal. Nešlo totiž o zmenu v zložení pôvodného senátu, ako na to nesprávne poukázal obvinený v dovolaní, ale o zákonnú zmenu celého senátu z dôvodu dlhodobej

práceschopnosti predsedu senátu JUDr. Júliusa Urbana v zmysle § 277 ods. 5 Tr. por. posledná veta. Obvinený a obhajca sa preto vyjadrili iba k tomu, že nemajú námietky proti zloženiu iného - nového senátu. V hlavnom pojednávaní sa preto nepokračovalo, ale bolo vykonané znova, čo bolo aj v súlade so zrušujúcim uznesením krajského súdu.

V konaní pred novým senátom pod vedením predsedu senátu Mgr. Rudolfa Novotného od 8. októbra 2012 došlo k vykonaniu hlavného pojednávania odznova, teda boli vykonané všetky dôkazy navrhnuté v obžalobe a doplnené o návrhy procesných strán okrem tých, ktoré súd zákonným spôsobom zamietol. Potvrdzujú to zápisnice o hlavnom pojednávaní z 8. októbra 2012, 19. novembra 2012 a 7. decembra 2012, na ktorých boli vykonané všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy. Pred výsluchmi svedkov súd po ich poučení zisťoval ich pomer k veci a obvinenému a títo vypovedali súvisle, rovnako ako v prípravnom konaní. Zásada bezprostrednosti, ústnosti a verejnosti bola zachovaná, nešlo preto o nespravodlivý proces.

Obvinený a jeho obhajca mali možnosť týchto svedkov vypočuť, čo aj využili. Prítomnosť svedka F. M. počas dopočutia svedka D. F. na hlavnom pojednávaní 7. decembra 2012 nemala vplyv na zákonnosť tohto výsluchu, pretože svedok F. M. bol už predtým vypočutý a to 8. októbra 2012. Z týchto zápisníc je zrejmé, že pojednávanie bolo vykonané za účasti všetkých členov senátu, prokurátora, obhajcu a obvineného. Obhajca a ani obvinený rozsah dokazovania nenamietali, ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemali a nenamietali ani neprítomnosť člena senátu. Na hlavnom pojednávaní 7. decembra 2012 obvinený nebol vypočutý, k jeho výsluchu došlo 8. októbra 2012 (č. l. 290) a v závere tohto hlavného pojednávania bol vypočutý aj svedok D. F., ktorý ale nebol prítomný v pojednávacej sieni počas výsluchu obvineného a preto nemohol mať prehľad o prítomnosti členov senátu na tomto pojednávaní. Čestné prehlásenie svedka D. F. z 26. novembra 2013 (č. l. 356) o neprítomnosti člena senátu na hlavnom pojednávaní 7. decembra 2012 je za daného stavu spochybnené, rovnako ako i dovolacia námietka obvineného.

Pokiaľ ide o zabezpečovanie dokazovania v prípravnom konaní vrátane výsluchov svedkov dovolací súd nezistil porušenie zákona. Z obsahu zápisníc o výsluchoch svedkov F. M. z 11. júna 2008 (č. l. 63), H. O. zo 16. mája 2008 a 11. júna 2008 (č. l. 73 a 75), D. F. zo 16. mája 2008 (č. l. 77), S. C. zo 17. mája 2008 (č. l. 79), Mgr. H. Y. zo 17. mája 2008 (č. l. 82), V. Z. zo 17. mája 2008 (č. l. 85), V. O. z 25. augusta 2008 (č. l. 88), V. O. z 25. augusta 2008 (č. l. 91), V. N. z 25. augusta 2008 (č. l. 94) a Z. G. z 25. augusta 2008 (č. l. 97) vyplýva, že títo svedkovia boli poučení zákonným spôsobom, z ich vyjadrení je zrejmé, že vo veci neodmietli vypovedať a vypovedali aj o pomere k obvinenému a k veci. Ich výsluchy boli zabezpečené po začatí trestného stíhania, nebolo potrebné ich opätovne vypočúvať aj po vznesení obvinenia S. Z., pričom sa týchto výsluchov, okrem výsluchu svedkov D. F., S. C., Mgr. H. Y., V. Z., zúčastnil aj obhajca obvineného. Konfrontácia obvineného so svedkom F. M. z 29. júla 2008 (č. l. 66) bola vykonaná po zákonom poučení svedka a obvineného v prítomnosti jeho obhajcu, pričom svedok F. M. bol predtým už vypočutý, ako je na to už skôr poukázané. Uznesenie o pribratí kriminalistického expertízneho ústavu zo 16. mája 2008 nemohlo byť obvinenému a jeho obhajcovi doručené, pretože v tej dobe bolo vedené trestné stíhanie iba vo veci, obvinenie bolo vznesené až následne.

Dovolacie námietky obvineného v uvedenom smere sú preto nedôvodné, pričom dovolací senát pre úplnosť dodáva, že obhajca obvineného pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu 25. augusta 2008 (č. l. 114) nežiadal opakovať úkony, na ktorých sa nezúčastnil a nemal návrhy na doplnenie vyšetrovania. Krajský súd sa týmito námietkami obvineného zaoberal už v odvolacom konaní, pričom v uznesení, ktorým bolo odvolanie obvineného zamietnuté na to aj dostatočným spôsobom reagoval.

Najvyšší súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že v danej veci nedošlo k porušeniu zásad spravodlivého procesu, ako na to nedôvodne poukázal obvinený v dovolaní. Dôkazy v prípravnom konaní boli získané zákonným spôsobom a v konaní pred súdom (novo určeným senátom) boli tieto dôkazy vykonané zákonným spôsobom. Týmto postupom nedošlo ani k porušeniu práv na obhajobu. Neboli teda naplnené dovolacie dôvody uvádzané obvineným v dovolaní.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.